

به نام خداوند جان و خرد

راهنمای انتخاب و نگارش: توصیه‌ها

این قسمت از دو بخش تشکیل شده است :

۱) بخش اول تنها برای دانش آموزی که سطح دستیابی «خیلی خوب» را نمی‌گیرد، فعال می‌گردد. معلم باید در این قسمت با مرور کل اهداف، وضعیت دستیابی دانش‌آموز را در هر هدف، تعیین کند و در نهایت هدف یا اهدافی که او در دستیابی به آن، مشکل یا ضعفی جدی‌تر دارد و ذینفعان باید با آگاهی از آن‌ها، مداخله‌های آموزشی را برای کمک به دستیابی به سطحی بالاتر، اعمال نمایند را انتخاب کند. بر این اساس در این قسمت با توجه به محدودیت فضا، معلم تنها می‌تواند حداکثر سه هدف اولویت‌دار را که دانش‌آموز در دستیابی به آن‌ها، هنوز نیازمند اجرای رهنمودها و آموزش و تلاش بیشتر است، انتخاب کند

در انتخاب هرکدام از اهداف، انتظار است که معلم در طول سال تحصیلی و در فرایند یادگیری، شواهدی از این دانش‌آموز را، در پوشه کار مستند نموده و روی هرکدام از آن‌ها نیز، رهنمودهای لازم را درج کرده باشد که اینک والدین با مراجعه به آن رهنمودها، از وظایف، اقدامات و فعالیت‌هایی را که باید انجام دهند، آگاهی پیدا کرده و اجرا نمایند.

به‌عنوان مثال دانش‌آموز کلاس چهارم در درس ریاضی به هدف:

درک مفهوم تساوی کسرها و کسب مهارت در ساده کردن کسرها نرسیده است؛ و معلم

این را به‌عنوان اولویت انتخاب می‌نماید. لازم است در طول سال تحصیلی برای همه یا برخی

از نشانه‌های یادگیری^۱ این هدف، مستنداتی در پوشه کار سازمان‌دهی نموده باشد. به‌عنوان

نمونه برخی از این نشانه‌هایی که تحقق سطحی از یادگیری دانش‌آموز را در هدف «درک

مفهوم تساوی کسرها و کسب مهارت در ساده کردن کسرها نشان می‌دهند، عبارت‌اند از:

○ حل مسائل مربوطه

^۱- برای اطلاعات بیشتر در خصوص نشانه‌های یادگیری به بخش ۹ و برای آشنایی با پوشه کار به بخش ۴ کتاب: «صفر تا بیست ارزشیابی برای یادگیری: راهنمای اجرای ارزشیابی کیفی - توصیفی در دبستان» مراجعه فرمایید.

- بازنمایی کسرهای مساوی از طریق رسم شکل یا نمایش روی محور
- ساده کردن کسر بدون رسم شکل
- پیدا کردن جزء چهارم یک تساوی
- مقایسه کسرها
- نوشتن کسرهای مساوی با توجه به وضعیت‌های مختلف (شکل گسسته / پیوسته، محور، مشخص بودن کسر)

لذا در این قسمت لطفاً تمام اهداف را مشاهده نموده و با در نظر داشتن عملکرد دانش‌آموز، یک تا سه هدف از اهداف درس را که هنوز تا دستیابی به آن فاصله می‌بیند را، مشخص نمایید.

بعد از انتخاب هدف / هدف‌ها، انتخاب‌های شما در فرم «الف» این گونه نشان داده می‌شود:

به نظر می‌رسد جهت دستیابی به هدف / هدف‌های زیر:

درک مفهوم تساوی کسرها و کسب مهارت در ساده کردن کسرها

۲) در بخش دوم توصیه‌ها تنها مخصوص آن دسته از دانش‌آموزانی که ضعف آموزشی دارند نمی‌باشد. معلم برای هر دانش‌آموزی ضمن توجه به اصول مهم یادگیری در نظریه سازنده گرایی^۲، می‌تواند توصیه‌ای داشته باشد. نقطه پایانی در آموزش و یادگیری وجود ندارد. هر دانش‌آموزی باید با همراهی معلم از جایی که قرار دارد یک گام به پیش بردارد. نوع توصیه‌ها به تفاوت فردی دانش‌آموز بستگی دارد.

- برخی از اصول مهم یادگیری در نظریه سازنده‌گرایی (Constructivism) عبارت‌اند از:

۱) یادگیری یک فرایند فعال است و در طول آن یادگیرنده با استفاده از روان‌بندهای (Scheme) موجود، اطلاعات را تغییر داده و بر اساس معنایی که به آن می‌دهد، از خود کنش و واکنش مناسب نشان می‌دهد.

۲) یادگیرنده در طول یادگیری هم به اطلاعات معنا می‌دهد و هم نظام معنایی یا روان‌بندهای جدید را که برای یادگیری‌های بعدی، لازم هستند بنا می‌کند.

۳) یادگیری دانش، محصول عوامل محیطی، رشد داخلی، تجربه‌های شخصی و خود نظم‌جویی فعال است.

۴) باورهای انگیزشی دانش‌آموزان، نقش بسیار مهمی در یادگیری معنادار، ایفا می‌کنند. (منبع: صفر تا بیست ارزشیابی برای یادگیری .

بهمن قره داغی. ۱۳۹۴. ص ۲۳۸)

در گزارش پیشرفت تحصیلی، آنچه مدنظر معلم است، بهبود عملکرد دانش آموز است. لذا معلم با توجه به شناختی که از دانش آموز دارد، توصیه های خود را، برای بهبود عملکرد دانش آموز، یا پرورش استعداد های گوناگون او به والدین یا معلم سال بعد ارائه می دهد.

بی شک چگونگی بیان توصیه ها نشان دهنده مهارت حرفه ای و تخصصی معلم است. بنابراین توصیه ها، ضمن اینکه حساس و سرنوشت ساز است، بسیار مهم می باشند. لذا انتظار است همکاران معلم در بیان توصیه ها، ضمن تقویت خودسامانی در دانش آموز، به زبانی ساده برای رسیدن به هدف های یادگیری هر توصیه ای لازم می دانند که با اجرای آن ها، اصلاح یادگیری، بهبود یادگیری یا تقویت یادگیری در دانش آموز اتفاق خواهد افتاد، با دوری گزینی از کلی گویی، ارائه نمایند. به عنوان مثال معلمی بعد از انتخاب اهداف به والدین توصیه می کند که: لازم است به پوشه کار مراجعه کرده و رهنمودهایی که روی شواهد پیشرفت تحصیلی، درج شده را، به دقت مطالعه و اجرا نماید. بنابراین آنچه در گزارش پیشرفت تحصیلی درج خواهد شد اینگونه خواهد بود:

به نظر می رسد جهت دستیابی به هدف/ هدف های زیر: درک مفهوم تساوی کسرها و کسب مهارت در ساده کردن کسرها؛... لازم است به پوشه کار مراجعه کرده و رهنمودهایی که روی شواهد پیشرفت تحصیلی، درج شده را، به دقت مطالعه و اجرا نماید.

لازم است معلم قبل از تایید یک بار دیگر مطلب نهایی را بخواند با توجه به محدودیت جای توصیف عملکرد ممکن است برخی کلمات او خود به خود حذف شده باشد لذا گاه لازم است معلم با دوباره خوانی انمچه نوشته و ویرایش آن متناسب سازی لازم را اعمال نماید.

برای دیدن نمونه توصیه های معلم به نمونه های ارائه شده در راهنمای «توصیف عملکرد» همین نرم افزار مراجعه فرمایید .

برخی از توصیه های عمومی برای دانش آموزان خاص:

- شرکت در کلاس های تقویتی متناسب با نوع و چگونگی ضعف دانش آموز.
- شرکت در کلاس های هنری یا ورزشی متناسب با علایق دانش آموز.
- عضویت در کتابخانه.

- شرکت در کلاس های تکمیلی.
- اجرای تکالیف یا فعالیت های یادگیری خاص یا پروژه های متناسب با ضعف ها و قوت های مشاهده شده از دانش آموز.
- مراجعه به متخصص.
- مطالعه کتاب یا کتاب های خاص.
- کمک گرفتن از افراد خاص و متناسب با نیاز آموزشی دانش آموز.
- ...

مثال:

به نظر می رسد جهت دستیابی به هدف / هدف های زیر :مهارت های نوشتاری : درست نویسی ، زیبا نویسی ، جمله سازی ؛ چنانچه در طول تابستان درباره وقایع روزانه مثل مسافرت، گردش، رفتن به پارک و... گزارش بنویسد و برای اعضای خانواده بخواند، در مهارت های نوشتاری، پیشرفت بیشتری خواهد داشت.